

A Fővárosi Ítéltábla a Pongrácz és Társai Ügyvédi Iroda által képviselt **felperes neve**(címe) felperesnek - a dr. Reininger Ügyvédi Iroda által képviselt **alperes neve** (alperes címe.) alperes ellen - tisztességtelen piaci magatartás megállapítása és egyéb iránt indított perében a ...Törvényszék 2015. június 4. napján kelt ...19. számú ítélete ellen a felperes részéről 20. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

### **í t é l e t e t:**

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja, és megállapítja, hogy az alperes tisztességtelen piaci magatartást tanúsított az általa kibocsátott **T.** valós érték alatti árusításával. Az alperest a további jogsértéstől, azaz a **T.** valós érték alatti árusításától eltiltja. Ezt meghaladóan tekinti a keresetet elutasítottnak.

Mellőzi a felperes elsőfokú perköltségben fizetésre kötelezését, és kötelezi az alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül a felperesnek 18.000 (tizennyolcezer) forint elsőfokú, és 24.000 (huszonnégyezer) forint másodfokú eljárási költséget. Ezt meghaladóan a felek a költségeiket maguk viselik.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

### **I n d o k o l á s**

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével a felperes keresetét - melyben annak megállapítását kérte, hogy az alperes tisztességtelen piaci magatartást tanúsított azzal, hogy ...Önkormányzat 31/2013. rendelete által meghatározott rögzített hatósági ártól eltérő, alacsonyabb áron értékesítette az általa kibocsátott **T.**at - elutasította, és elutasította az ezzel összefüggésben előterjesztett, a további jogsértéstől eltiltás, **T.** visszahívása, reklámozás megszüntetése és elégtétel adása iránti keresetet is. Megállapította, hogy az alperes személytaxi- szolgáltatást közvetítő és szervező szolgálat, mely tevékenységre a perbeli önkormányzati rendelet 4. és 5.§-a tartalmaz rendelkezéseket, e rendelkezések azonban előírást a **T.** kibocsátására, értékesítésére nem tartalmazzak, a bíróságnak pedig arra nincs hatásköre, hogy megállapítsa, hogy az alperes megsértette-e a kártya kibocsátásával a személytaxi-szolgáltatás nyújtásakor a hatósági ár meghatározásával kapcsolatos rendelkezéseket. Álláspontja szerint az alperes kifogásolt kereskedelmi tevékenysége nem a személytaxi-szolgáltatással járó szerződéses kötelelem egységes és szerves része, az alperes és a kártya megvásárlója közti jogviszony, illetve a vállalkozó és a taxiszolgáltatást igénybe vevő közötti jogviszony egymástól elkülönülő jogviszony. Az alperes nem sértette meg a jóhiszeműség és tisztesség elvét, és nem valósított meg tisztességtelen piaci magatartást azzal, hogy a **T.** kereskedelmével lehetővé tette egy készpénzkímélő fizetési eszközhasználatát, mert a kártya használatával a személytaxi-szolgáltatást igénybe vevő a szolgáltatást nyújtó vállalkozónak a hatósági árral szabott viteldíjat fizette meg, az alperes nem avatkozott bele a vállalkozó és a taxiszolgáltatást igénybe vevő jogviszonyába, és nem korlátozta a

felperest abban, hogy a piacon azonos vagy hasonló terméket, szolgáltatást nyújtson.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, kérte az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, és a kereset teljesítését. Álláspontja szerint a **T.** mint termékszolgáltatás, és az alperes által, illetve a vele szerződéses viszonyban álló taxis vállalkozók által nyújtott személytaxi-szolgáltatás nem különíthető el két önálló szolgáltatásra, a **T.** kibocsátása a másik szolgáltatás nélkül értéktelen, okafogyott. A **T.** értékesítésével a vevőnek nyújtott, alperes által finanszírozott kedvezménnyel elérni kívánt cél az, hogy a potenciális utasok az olcsóbb vállalkozást válasszák, így az alperes nagyobb fuvarszámot, és nagyobb bevételt könyvelhessen el. A **T.** értékesítése abban az esetben lehetne önálló szolgáltatás, ha az alperesi taxis szolgáltatása nélkül is piacképes, működőképes lenne. A **T.** értékesítésével az utas és a fuvarszervező alperes között egy szerződés jön létre, amelyet az alperes a taxis vállalkozói útján teljesít. Az önkormányzati rendelet rögzített hatósági árként határozta meg a személytaxi-szolgáltatás nyújtás után felszámítható díjtételeket, attól senki sem térhet el, sem lefelé, sem felfelé.

Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Utalt arra, hogy a személytaxi-szolgáltatást nem a személytaxi-szolgáltatást közvetítő és szervező szolgálat végzi, hanem a taxis vállalkozó, az önkormányzati rendelet díjazásra vonatkozó rendelkezése nem az alperesre, hanem a taxis vállalkozóra tartalmaz rendelkezéseket, aki ezt a **T.** használata esetén is betartja, mert a fuvar hatósági árnak megfelelő díjához jut hozzá. Álláspontja szerint helyesen értékelte az elsőfokú bíróság két önálló jogviszonynak az alperes és a kártya vásárlója, valamint az utas és a taxis közötti jogviszonyt.

A fellebbezés részben alapos.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítélete indokolása 1. oldal 2. bekezdését ( elsőfokú ítélet 2. oldal felülről a 2. bekezdés) teljes egészében mellőzi, és ehelyett - részben ebből a bekezdésből kiemelve, részben az elsőfokú eljárás iratai, így különösen **K.** a **B.** Zrt. közúti szolgáltatási divíziójának tanúvallomása alapján - tényként a következőket állapítja meg.

A **T.** megvásárolható volt akár internetes úton, akár közvetítők útján. Az alperes a magánszemélynek kedvezményt nyújtott a **T.** megvásárlásakor, illetve feltöltésekor. Ennek tartalma szerint például 5.000 forint névértékű **T.** a magánszemély kedvezményes áron, 3.990 forint ellenében vásárolhatta meg, az így megvásárolt **T.** 5.000 forint értékű utazásra jogosított. A **T.** alapján fennálló elszámolás a szolgáltatás szervezője, azaz az alperes és a személyszállítási vállalkozó között zajlott. A személytaxi fuvarozást teljesítő szolgáltató a viteldíjnak megfelelő összeghez oly módon jutott hozzá, ahogy a terminál-slipeket át kellett nyújtania az alperesnek, ezzel igazolva, hogy mekkora összegű viteldíj kifizetésére volt jogosult. A személytaxi-szolgáltatást nyújtó az alperestől költségek levonása nélkül hozzájutott ahhoz az összeghez, amelyet az utas viteldíjaként a taxaméter a jogszabály rendelkezésével összhangban megállapított.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének tényállását kiegészíti azzal, hogy az utas a Kártya megvásárlásával a később igénybe venni szándékozott taxi szolgáltatás fuvardíját fizette ki előre. 2014. január 8-án a **B.** Zrt. és az alperes között - a felperes bejelentése alapján - egyeztetésre került sor, melynek eredményeként az alperes vállalta, hogy a **T.** értékesítését felfüggeszti, ennek megtörténtéről **H.** alperes ügyvezetője értesítette a **B.** -t.

Az így módosított és kiegészített tényállásra is figyelemmel a másodfokú bíróság nem ért egyet az elsőfokú bíróság keresetet teljes egészében elutasító ítéleti döntéssel az alábbi okok miatt.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint a felperesi kereset elbírálása körében nem annak volt kiemelt jelentősége, az alperes, vagy a fuvarozást végző egyéni vállalkozó és az utas között jött-e létre a konkrét fuvarozásra vonatkozó jogviszony, hanem annak volt jelentősége, hogy ebben a jogviszonyban az alperes játszott-e olyan szerepet, amelynek az volt az eredménye, hogy a tisztességes verseny követelménye sérült.

A tisztességtelen piaci magatartás és versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (Tpv.) 2. §-a a tisztességtelen verseny tilalmát kimondó úgynevezett generálklauzula, melynek célja az, hogy a Tpv. 3-7. §-aiban külön nevesített tényállások alá nem tartozó esetekben is elmarasztható legyen a tisztességtelen gazdasági tevékenységet folytató személy.

A Tpv. 2. §-a szerint tilos gazdasági tevékenységet tisztességtelenül - különösen a versenytársak, üzletfelek, valamint a fogyasztók törvényes érdekeit sértő vagy veszélyeztető módon, vagy az üzleti tisztesség követelményébe ütközően - folytatni. A tisztességtelenség, illetve a tisztesség fogalmát a jogszabály nem definiálja, a kialakult bírói gyakorlat szerint a tisztesség fogalmát tartalommal a társadalomban általában elfogadott erkölcsi normák, szokások töltik ki. Annak megítélésakor, hogy valamely magatartás tisztességes-e, figyelemmel kell lenni a Ptk. 4. § (1) és (4) bekezdéseiben meghatározott a jóhiszeműség és tisztesség, a kölcsönös együttműködési kötelezettség és az adott helyzetben általában elvárható eljárás követelményeire is (Kúria Gfv.VII.30.048/2013/9. szám alatti közzé nem tett eseti döntése).

Az idézett törvényi rendelkezés a tisztességes versenyt támogatja, a tisztességtelen versenyt viszont tilalmazza. A tisztességes verseny társadalmilag elfogadott, a tisztességes versenyben a vállalkozók versenyeztethetik egymással a terméküket, szolgáltatásukat több szempontból is, egyik ilyen szempont lehet az ár. Ha azonban az ár hatósági, jogszabályban meghatározott ár, mint a perbeli esetben, akkor az árban versenyezni nem lehet, az ár kikerül a versenyből, az a fogyasztóra hatást nem gyakorolhat. Ha azonban a vállalkozás olyan tevékenységet folytat, amely - akár csak közvetve - azt eredményezi, hogy a hatósági áras szolgáltatást a fogyasztó a hatósági árnál kedvezőbb áron veheti igénybe, és ezáltal a fogyasztót az áron keresztül befolyásolja, és olyan irányba tereli, hogy a versenytárs szolgáltatása helyett a saját, illetőleg a vele szerződésben állók szolgáltatását vegye igénybe, akkor ez tisztességtelen versenynek minősül akkor is, ha a hatósági árra vonatkozó rendelkezés formálisan teljesül. A perbeli esetben az alperes azzal, hogy a T. olyan áron értékesítette a leendő utasok számára, ami a hatósági árnál kedvezőbb árat eredményezett a személytaxi-szolgáltatás igénybe vétele során, abba az irányba befolyásolta a potenciális utasokat, hogy az alperessel szerződésben álló vállalkozó szolgáltatását vegye igénybe. Ezzel az alperes - a hatósági árat megkerülve - kedvezőbb pozícióba hozta magát, illetve a vele szerződő partnereket, hiszen köztudomásúan az utas számára a versenytársak közti választáskor a legnyomósabb tényező az ár. A hatósági ár célja éppen az volt, hogy az árat mint versenytényezőt kiiktassa, ezért az a magatartás, amely közvetett módon visszavezeti az árversenyt a piacra, a tisztességes versenyt sértő piaci magatartásnak minősül. Az alperes tehát azzal a magatartásával, hogy T.-at olyan értéken bocsátotta az utasok rendelkezésére, amely lehetővé tette, hogy az utas a személytaxi-szolgáltatást a hatósági árnál kedvezőbb áron vegye igénybe, megsértette a Tpv. tisztességtelen piaci magatartást tilalmazó generálklauzulájának, a Tpv.2.§-ának rendelkezéseit, ezért a másodfokú bíróság e jogsértést - az elsőfokú bíróság ítéletének Pp.253.§ (2) bekezdése alapján történő megváltoztatásával - megállapította, és az alperest a további jogsértéstől, azaz T. érték alatti árusításától eltiltotta.

Megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy - ellentétben az elsőfokú bíróság okfejtésével - a taxiban nem fizetés történik, és a T. nem készpénzt helyettesítő fizetési eszköz. A T. megvásárlásával az utas az alperesnek egy bizonyos értékű személytaxi-szolgáltatási díjat előre kifizeti, a taxis

vállalkozó azonban, amikor a kártyát lehúzta a terminálon, nem a kártyáról emelte le a pénzt, hanem a terminál - slip-pel igazolta azt, hogy az utas milyen értékű utazást vett igénybe, majd ez alapján az igazolás alapján kapta meg az alperestől az utas által előre kifizetett díjat. Az alperes közbeiktatásával létrejött háromoldalú jogviszony azt a célt szolgálta, hogy a taxis vállalkozó megkapja a viteldíját - így formálisan a hatósági ár követelménye teljesüljön -, de az utas kedvezőbb áron jusson a szolgáltatáshoz. Ez az alperesi tevékenység egyértelműen azt a célt szolgálta, hogy az alperes az utazóközönség számára - szerződéses partnerei útján, akiktől díjazásban részesült - a hatósági árnál kedvezőbb fuvardíjat biztosítson.

A másodfokú bíróság a felperes további kereseti kérelmeit alaptalannak találta. A kiegészített tényállás szerint 2014 januárjától az alperes felfüggesztette a kártyák ilyen módon történő értékesítését, így jogsértő magatartás abbahagyására sürgősen kötelezni. Alaptalan a kártyák megsemmisítése iránti kereset is, az alperes ugyanis nem a T. kibocsátásával követett el jogsértést, a jogsértés tárgya nem a Kártya volt, hanem annak a keresetben megjelölt módon való árusítása, az alperes névértéken a továbbiakban is értékesíthet T.at, e tevékenységtől való eltiltására nem került, és nem is kerülhet sor, hiszen a kereset tárgya nem a kártya kibocsátásával elkövetett jogsértés volt. Alaptalan az értékesítéssel kapcsolatos reklámtevékenységtől történő eltiltásra irányuló kereset is, a felperes sem állította ugyanis, hogy a Kártya értékesítésének felfüggesztése óta az alperes bármiféle ilyen reklámtevékenységet folytatott volna, a jövőre nézve pedig értelmetlen lenne az eltiltás, hiszen a kártya érték alatti árusítástól való eltiltás az ez irányú reklámot önmagában tárgytalanná teszi.

A felperes a Tptv. 86. § (2) bekezdés c) pontja alapján kérte az alperest elégtétel adására is kötelezni. A kialakult bírói gyakorlat szerint, hogy ha a jogsértő magatartás viszonylag rövid ideig tartott, és a jogsértő magatartás abbahagyása óta több év eltelt, akkor az elégtétel adására kötelezés indokolatlan, és nem a törvényi célt, hanem éppen annak ellenkezőjét, a piac megzavarását, a piaci szereplők kedvezőtlenebb helyzetbe hozását eredményezi (Kúria Pf.IV.25.842/2002/6., Fővárosi Ítélet 1.Gf.40.136/2007/3.), ezért a másodfokú bíróság nem kötelezte az alperest elégtétel adására.

Az alperes fellebbezés hivatalból elutasítására tett indítványa alaptalan. A Pp. 3. § (3) bekezdése alapján a fél által előadott kérelmeket, nyilatkozatokat tartalmuk szerint kell figyelembe venni. A felperes fellebbezése tartalmában a kereseti kérelemnek megfelelő ítélet hozatalára irányult, ami határozott kérelem és érdemben kellett elbírálni.

A kereseti kérelem és a marasztalás egymáshoz való viszonya alapján a felek pernyertessége-pervesztessége közel azonos arányúnak tekinthető, így a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján a másodfokú bíróság úgy rendelkezett, hogy mindegyik fél maga viseli az első- és másodfokú eljárás során felmerült költséget, míg a felperes által lerótt első- és másodfokú eljárási illeték fele részének megfizetésére e jogszabály alapján az alperest kötelezte a felperes javára.

Pécs, 2016. május 11.

Dr. Kovács Ildikó s.k. a tanács elnöke, Dr. Berki Csilla s.k. előadó bíró, Dr. Gyöngyösiné dr. Antók Éva s.k. bíró